

13N1

JACOB ROALKVAM

Sulda1 -1

90 ELROY 47

Norsk mål i stroket Elroy - Mauston - New Lisbon, Wis.

I stroket ved desse byane er det 8 norsk-lutherske kyrkjelydar, fordelt på 3 prestar. Pastor Urberg har kyrkjelydane East Lemonweir, Trinity (i landsbyen Hustler) og Bethany (i byen New Lisbon). Pastor Rustan har Greenwood, Fountain, Plymouth og ein kyrkjelyd i byen Mauston. Pastor Olderr har Our Savior's Lutheran i byen Elroy, denne kyrkjelyden er nyleg utskilt av pastor Urbergs distrikt. Både Urberg og Rustan preikar stundom på norsk (men mest på engelsk); eg har ikkje fått slege fast kva for kyrkjer som har norsk preik, men veit at Plymouth ("Suldal") har det. I Elroy er det ikkje preik på norsk meir; pastor Olderr kan så godt som inkje norsk.

Det er mange nordmenn i dette stroket; av andre nasjonalitetar er det mest tyskarar og "bohimir". Det har i seinare tid vore mykje inngifting av tyskarar i norske familiar. Andre skandinavar enn nordmenn er det lite av.

Nordmennene ser ut til å dominera serleg i trikantten mellom Elroy, Mauston og New Lisbon. Her ligg Plymouth Church, som i daglegtale berre heiter Suldal - anten ein talar norsk eller engelsk. Suldal er og det offisielle namnet på skulekrinsen nærast kyrkja. Suldølingane ser ut til å dominera heilt mellom dei norske og norskætta i heile det norske området her. Alle dei norsktalande som er fødte her, snakkar etter seiande suldalsmål, ~~same~~ same kvar dei stammar frå. Det finst undantak. Ei kone som eg snakka litt med, hadde far frå Jæren og mor frå Valdres; i hennar mål var det eit sterkt innslag av Valdresmål og bokmål, men det meste var Suldal her og. Derimot seiast det at ein mann på over 90 år som er fødd her og ættar frå Telemark, talar eit anna mål. Han er blind og var så veik at dei rådde meg frå å søkja han opp. Mange eldre folk snakkar norsk, og i South Valley (straks sør for

Suldal) seiast det vera gamle norskfødde folk som ikkje kan engelsk. Derimot er det vanskeleg å finna folk under 35 år som snakkar norsk, og når sønene til Jacob Roalkvam kan det - den yngste er 24 år - ser det ut til å vera reint undantaksvis.

Fire informantar: Jacob Roalkvam, Elroy.

Tilmar Roalkvam, Elroy (son til ovann.)

Lars O. Larsen, Suldal.

Magla Gug(ge)dal, " .

Dessutan grammofonopptak av Emma Roalkvam, kona til Jacob.

Grammofonplater K 1 - K 10; K 19 - K 20.

Jacob Roalkvam, Elroy, Wis.

Møllar, kasserar i Our Savior's Lutheran Church, Elroy.

Opplysinga hans om at han alltid snakkar norsk heime, let til å vera i minsto delvis rett, meddi han og kona snakkar flytande og naturleg norsk saman.

Han har lese mykje, men dette ser ikkje ut til å ha influert på dialekten hans, i alle høve ikkje på ljodsystem og morfologi. Han er dessutan klårt medviten om skilnaden på dialekt og skriftmål, både i prinsipp og detaljar, likeins om skilnaden på landsmål og riksmål - han opplyser at han hadde begge deler på skulen; dei skifte nett i hans skuletid. Dessutan er han klår over skilnaden på Suldalsmål i Amerika og Suldalsmål i Noreg; han skjona straks kva intervjuet gjekk ut på og var såleis ein uvanleg lett informant å arbeida med. Så vidt eg kan skjona, er opplysingane hans sers pålitande.

Kona hans, Emma, som er ^{oppvaksen} fødd i Suldal, Wis., var til stades for det meste under intervjuet. Ho supplerte mange av mannen sine opplysingar, men retta ikkje nokon av dei.

Jakob Roalkvam snakka eit nokså flytande engelsk, men med sterkt norskfarga uttale. Når kona hans snakka engelsk, var det med korrekt amerikansk artikulasjon og så vidt eg kunne høyra med nokonlunde "aksentfri" åntonasjon.

Grammofonplater K 1 - K 5.

JACOB ROALKVAM

Suldal -I

90 ELROY 47

Questionnaire 1942

Biographical Information

1. Name... *Jakob Roalkvam*..... 2. Address... *Elroy, Wis.*.....
3. Place of birth *Roalhe, Suldal, Norge* 4. Year of birth... *1890*.....
5. Father's name... *Termod*..... 6. Mother's name.....
7. Date, place of... *1852, Suldal*..... 8. Date, place of... *1864, Suldal*.....
father's birth..... mother's birth.....
9. Date of immigration to America; which members of family came to America and when... *1908*.....
10. Place(s) of origin in Norway.....
11. Name of wife or husband, age, place of birth... *Emma Nilson,*
8. i Wood Co., Wis. 1891.....
12. When was or is Norwegian spoken... *alltid heima, og mestis nar i*
treffer nokkas. Smaller norsk har jeg p. arbeid
og (se mottak).....
13. What type of Norwegian (dialect) heard from (1) parents... *Suldal*.....
(2) schoolmates..... (3) wife or husband... *Suldal*
..... (4) neighbors... *Suldal*.....
14. Which dialect do you speak... *Suldal*.....
15. Which dialect or dialects of Norwegian do you like best, if any... *Suldaling*
naturligvis. Var landmalmann i Norge, og sultet
er nokst det ar adte norske bygder......
16. Have you gone to Norwegian parochial school, or other Norwegian school.....
17. Were you confirmed in Norwegian.....
18. Do you read Norwegian... *ja*... if so, what kind of reading... *blad, brosser,*
boken.....
19. Do you write Norwegian... *ja*... if so, to whom... *slektinger i Norge,*
og slektinger og venner her i landet......
20. Do you subscribe to Norwegian newspapers... *ja*... if so, to which ones.....
Visa oguten, Fox Gammal og Ung.....
21. Origin of family name, if known; has your family gone by any other name than the present one.....
22. Names of children, if any... *Myrtle Adale, Thelmas Oliver,*
Emmest Jacob.....
23. Can your children speak or read Norwegian... *Alle har tala det,*
men bare de to eldste har det......

JACOB ROALKVAM

Soldal - I

90 ELROY 47

(1) Nouns		Singular			Plural		
		Indefinite	Definite	Dative	Indefinite	Definite	Dative
Masc. 1.-a	kalv	'kəlv	'kəlvən		'kəlvər	'kəlvədne	
	hund	'hond	'hondən		'hondər	-ədne	
	by	'by	'byən		'byər	-ədne	
2.-i	kniv	'kniv	'knivən		'knivər	-ədne	
	(rygg)	'rygg	'ryggən		'ryggər	-ədne	
	sau	'sau	'sauən		'səuər	-ədne	
3.cons.	sekk. (benk)	'sekk	'sekkən		'sekkər	-ədne	
	vegg(legg)	'vegg	'veggən		'veggər	'veggədne	
	(gris)*	'gris	'grisən		'grisər	-ədne	
4.-n	fot	'fot	'fotən		'fotər	'fotədne	
	bror	'bror	'brorən		'brorər	'brorədne	
	(nagl)	'nagl	'naglən		'naglar	'nagladne	
5.-n	(mann)	'mann	'mannən		'mennar	'mennədne	
	hane(hare)	'həne	'hənən		'hənər	'hənədne	
	fole(slede)	'fole	'foleən		'foleər	'foledne	
Fem. 1.-a	stige(unge)	'stige	'stigeən		'stigeər	'stigidne	
	hage(bakke)	'həje	'həjeən		'həjeər	'həjedne	
	skugge	'skugge	'skuggeən		'skuggar	-ədne	
2.-i	øks	'øks	'øksən		'øksər	'øksədne	
	(kvern)	'kvern	'kvernən		'kvernər	'kvernadne	
	(kjering)*	'kjeri	'kjeriən		'kjeriər	'kjeriadne	
3.cons.	skai	'skai	'skaiən		'skaiər	'skaiədne	
	seng	'seng	'sengən		'sengər	'sengədne	
	(bru)	'bru	'brunen		'brurər	'brudne	
4.-n	(oksl)	'aksl	'akslən		'akslər	'akslədne	
	bok	'bok	'bøkən		'bøkər	'bøkədne	
	tå	'tå	'tåən		'tårər	'tåədne	
5.-n	syster	'søstər	'søstərən		'søstərər	'søstədne	
	(klo)	'klo	'kloən		'kloər	'kloədne	
	(geit)*	'geit	'geitən		'geitər	'geitədne	
1.cong. stem	visa	'vi:sa	'vi:so		'vi:sər	'vi:sədne	
	kyrkja	'tʃø:rtʃə	'tʃø:rtʃə		'tʃø:rtʃər	'tʃø:rtʃədne	
	(gjenta)	'jenta	'jenta		'jentər	'jentədne	
2.-n	(vogga)	'vɔgga	'vɔggo		'vɔggər	'vɔggədne	
	(kista)	've:ka	've:ko		've:kər	've:kədne	
	vika	'flo:ga	'flo:go		'flo:gər	'flo:gədne	
Neut. 1.-a	fluga						
	(hosa)						
	(gata)						
2.-n	kne	'kne	'kne		'kne	'kne:ne	
	horn	'hɔdn	'hɔdnə		'hɔdnər	'hɔdnə	
	(hus)*	'hu:s	'hu:sə		'hu:sər	'hu:sədne	
2.-n	(lamb)*	'lamm	'lamma		'lamm	'lammə	
	eple	'ɛplə	'ɛplə		'ɛplə	'ɛplo	
	auga	'əu:ə	'əu:ə		'əu:ər	'əu:ədne	
øyra	'øyra	'øyra		'øyrər	'øyrədne		

1) 'Mekturát lít' mann - men og tyllýst högra skilnad M.O.

JACOB ROALKVAM

Suldal -1

90 ELROY 47

and
med
e(harf)
e(darf)

MORPHOLOGICAL SYSTEM (2) ADJECTIVES, (3) PRONOUNS, (4) VERBS

Name Jacob Roalkvam Dialect Suldal Amer. Community Elroy Date 11/28/47

(2) Adjectives	Singular		Plural	
	Indefinite	Definite	Indefinite	Definite
Masc. stor fisk	'sto·rə fisk	'sto·rə	'sto·rə	'sto·rə
gamall mann	'gammalə mann	'gamlə	'gamlə	'gamlə
litan gut	'litn gut	'littə	*smo·	smo·
Fem. stor zeit	'sto·rə jəit	'sto·rə	'sto·rə	'sto·rə
gamal kjeriing	'gammalə tʃe·riŋ	'gamlə	'gamlə	'gamlə
lita ku	'li·to·	'littə	smo·	smo·
Neut. gult hus	gu·lt	'gu·lə	'gu·lə	'gu·lə
gamalt egg	'gammalt	'gamlə	'gamlə	'gamlə
lite lamb	'li·lə	'littə	smo·	smo·

(3) Pronouns

	eg	meg	du	deg	me	oss	vår				
dykk (Nom.)	de·	dykk (Acc.)	dykkar	hann	honom (Dat.)	hann	hans	ho	hu·	henne (Dat.)	hinna
ho (Acc.)	dei	deira	den	denne	who	kenn	which one	'ka·vərə			
	dei	deira	det	dette	what	ka	where	kuv			
			de dei	disse							

(4) Verbs

	Infinitive	Pres. Sing.	Pres. Plur.	Pret. Sing.	Pret. Plur.	P. Participle
<u>Strong</u> bita	'bi·ta	'bi·tə		bəit		'be·tə
skjota	'ʃo·ta	'ʃy·tə		skəu't		'skj·tə
drikka	'dri·kka	'dri·kka		drakk		'drotlʃə
hogga	'högga	'högga		hogg		'högga
sitja	'si·tja	'si·tə		sa·t		'so·tə
sova	'so·va	'so·və		so·v		'so·və
lesa	'le·sa	'le·sə		la·s		'le·sə
mala	'ma·la	'me·lə		moil		'ma·lə
slå	slə	slə·v		slə		'sli·ə
gråta	'gr·i·na	'gr·i·nə		grəin		'gr·e·nə
<u>Weak</u> drøyma	'drøyma	'drøymer		'drömde		dröymt
høyra	'höyra	'höyrer		'haura		'hau·rt
kjøpa	'tʃə·pa	'tʃə·pər		'tʃəptə		'tʃəpt
spyrja	'spørja	'spørə		'spo·rə		spo·rt
sovna	'so·vna	'so·vna		'so·vna		'so·vna
smaka	'sma·ka	'sma·kar		'sma·kta		smak·t
liva	'le·va	'le·vər		'levde		left

JACOB ROALKVAM

Suldal -1

90 ELROY 47

B1. 'detta z 'hæimøn min 'detta

1a. 'ho:m,stedd m.

\$ 'ho:m,stedda poet.

3. ---besty

4. - fa:r, k. 'pa:pa } brøna seim alltid 'pa:pa og mamma
- mo:r - 'mamma

13. 'fa:bro, 'mo:bro. 'ogkøl

Kona brølar o. om den som er gift med fater (moter) og x. nti om den som er gift med fater (Amer. broy). Brøna berre o. v. x.

14. 'fasta 'mosta ~~ogkøl~~ 'x. nti

16. 'løn'sa,ka:r, 'ogka:r, 'bæ:tslar

a. han 'bæ:tslar da

17. 'sø:sa,ba:dy, pl. - bød:dy, 'kossn (Når det er brøna seim -

17a. 'svi:gar, bro:r } gar, brølar me 'sekn 'kossn, men
syrjebuden brølar me mjø:st

27. 'brø:ddørn, l.

27. 'brø:dløn:p } Helj. matlefriing. Rec. K 1.8 (Kona)

29a k. dji:ddjøn

Han hø:yt skværa seg, men brølar det il:ji.

31. Ein 'ogja (sin 'be:bi) i 'vaggø.

33. 'sttfa

C 2. 'hø:væ:vek

5. si 'flø:ga pø 'nø:so: di.

9. 'tø:kkø 'lippø

11. 'hø:ko

16. 'blinda

19. 'nattfæn

20. 'halsn

21. 'økslø:, pø 'økslødne

22. 'ø:l, bøyøn

24. 'vi:stra 'hø:ndø, 'vænstra k.

26. 'tømmøls, fi:njøn

JACOB ROALKVAM

Suldal -I

90 ELROY 47

C27. 'fiyradnə

27a.

Her gløymt det. Kona: 'to mammals, 'tøtt,
'sleitça, 'pøtt, 'langa 'tany, 'lilla 'brann,
'lilla 'spe-la, mann pə sann.

28. 'ne-vən

33. 'tçitla

38. 'va-tçən m.
'va-tço'

39. hu 'fi-la çə gətt

42. an 'ketça kə'l, ketça for 'tçə'lin

43. ~~kvakk~~ 'kəu'dn 'tçy-la m.

44.

k. 'loyyəbə, 'təndəlsə, 'flu, 'tçidçə, 'həstə,
'krægdə, 'kusmər.

44a.

Kjenner ikkje til det.

50. 'kvakk, salvarər. Svært lite Ei ljeriing i kvand, vək som
driv med stilt.

54. dø.

han dø i jør

55. grava grav, 'digga grəft inf.

56. Record K1.12 (Kona)

pret.

58. 'grav, jərdn

JACOB ROALKVAM

61. 'minnast

Suldal -I

67a. dɛ ɛ ɛn 'stə-rə risk

90 ELROY 47

68. 'vilçə 'kə-rə for 'penyər

69a. də 'səu'ndər çə gətt, k. 'ly-əst

72a. ta kə-r əv sin 'ɛiən 'bisnis

'neuvər məən

'oygadnə 'vilçə 'ly-ə (k.)

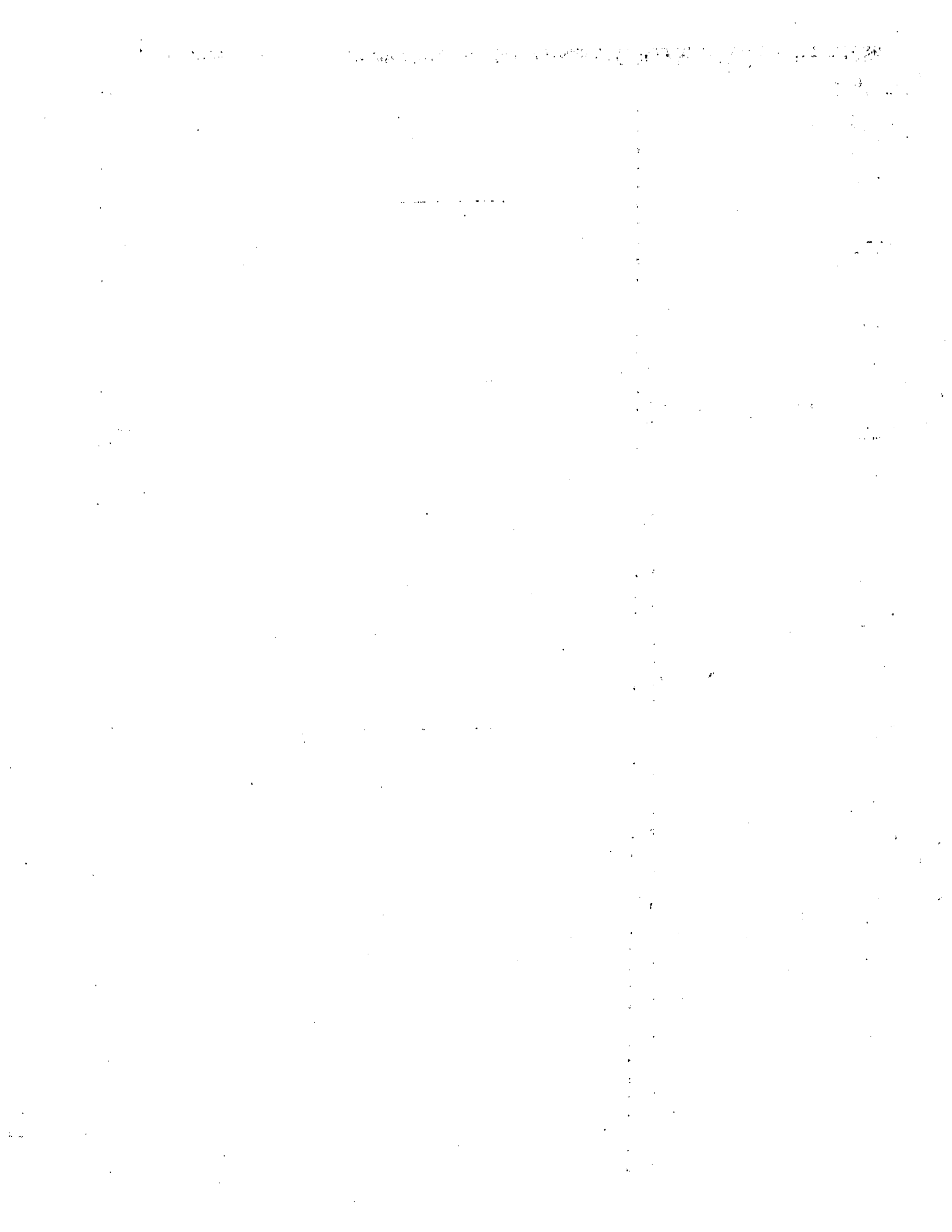
74. han her 'kə-mən sɛns, 'li-tɪ sɛns, k'li-tə vɛt

D. 4. 'səndag

'ty-sdag

'lɔ-rdag

Besteforeldrene sa 'mɛ-kədan. Ingen
har brukt det dei siste 50 år. Både
J. R. og kona kjenner ordet.

07. om 'kvellen
 9. 'Sommar'n
 'høust'n
 10. 'vintar'n
 11. 'nækstə og 'mestə ; (d)julai (oft. dj- i norske ord og)
 20. ka & 'kløkkə , ka 'ti ha' du?
 21. 'ko:rtə
 22. 'brøkk,fəst , 'middag , 'səppər ; ləns , 'kaffi,tɪ.
 26. mjəlk
 'lɛfsa , 'pə:tə , kəkə , 'kəmlə , 'smø: , grəut , 'møss , smø:r ,
 'pri:m,ost , 'bləndə , pølsə , 'søltə , fləsk , -fə:br ,
 'kəlvə , dəns , 'gəmməlost , grəut , 'fə:t , øst ,
 'søkkər , kəkki:s , məllə səs , kəkki:s , 'pə:tə , kəkər ,
 30. Record. K1.4 'vəffəl , kəkə ('vəffəl-), 'sənn , bəkəls , 'kriglə ,
 (koma) 'tu , təfisk .
 31. 'mø:ə fər 'ju:l og 'pə:sjə .
 32. 'fə:t,ost , 'pri:m,ost , k. (d)jɛit,ost
 33. ø:l , bi:r ø:l hēimbrugg , bi:r lju:pt
 33a. dɛnn 'bi:r'n
 34. 'Myljə vərə nə em fər .
 35. məllə səs ~~də nə~~ məllə səs'n (above) məllə səs , kəkki:s
 36. fləu:r m.
 36a. 'midli:y , -njan
 36b. brənn 'də nə brənn ɛ go
 36c. 'kənn , mjø:l
 38. jɪ-st m.
 a. 'Sime gəmlingər sə 'brø:rɛis
 40. ɛin 'kəkki:s , tɔ: 'kəkki:sər
 44. 'tɛinna smø:r'n

JACOB BOALKVAM
 Suldal -1
 90 ELROY 47

The first part of the document discusses the general principles of the proposed system, which is designed to improve the efficiency of the government's operations. It is based on the idea of a central authority that can coordinate the various departments and agencies, thereby reducing the duplication of effort and the waste of resources.

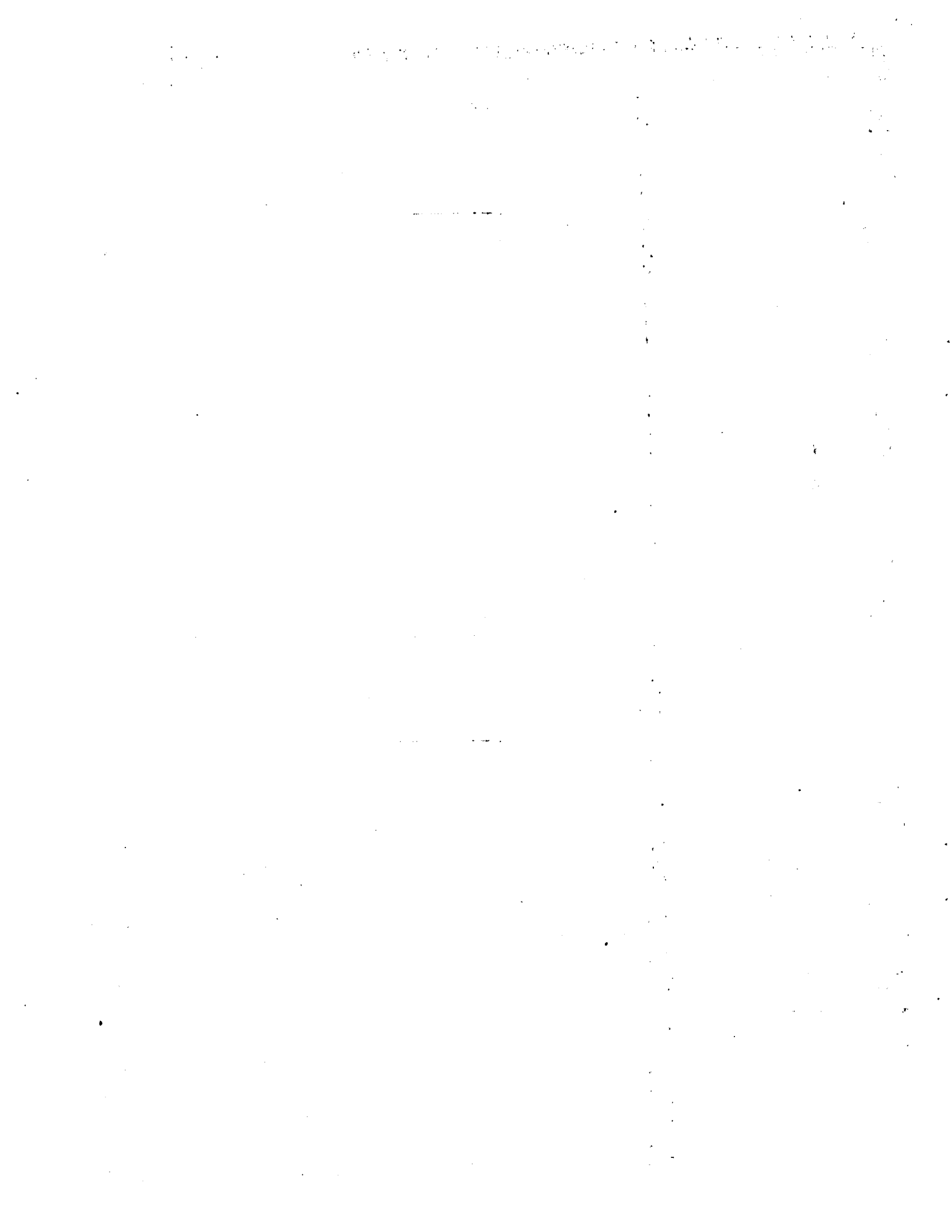
The second part of the document describes the specific measures that will be taken to implement this system. These include the establishment of a central office, the appointment of a chief executive officer, and the reorganization of the existing departments. It is expected that these changes will result in a more unified and effective government.

The third part of the document discusses the financial aspects of the proposed system. It is estimated that the initial cost of implementation will be approximately \$1,000,000. However, it is believed that the long-term benefits of the system will far outweigh these costs, as it will lead to a significant reduction in the government's operating expenses.

In conclusion, the proposed system is a bold and innovative step towards a more efficient and effective government. It is hoped that the public will support this initiative and that the government will be able to successfully implement these changes.

- D 46. 'jo-mə, 'su-rə jo-mə. Fløyte delje b=6 r.
- 47. 'sukkar k. 'sokkar
- 48. 'pölsa
- 49. 'svultn
- 50. 'tøstə
- 51. la os 'ssd&os 'ne
- 54. ma har 'so'tə attəmə 'börə zin 'heila 'ti-mə
- 55. 'jelp deg 'sjöl te 'gre-van
- 59. 'svelja
- 64. 'føyk m.
- 66. 'plait m. 'plaitn, to 'plaitar
- 67. 'krukka \$ 'jugga er kjent men lite brukt.
- 67a. 'vaska, disk
- 6. 'dyppart
- 68. 'basket m, pl. 'baskatar
- 69. 'møla, kost, 'he-r, bris
- 70. 'brø-baks m.
- 72. 'kø-kə, stov m.
- 72a. 'brø, romm
- 73. 'vaska, tabb m.
- 73a. 'bær, m.
- 79. 'hendədl def. 'sin 'hendl
- 81. 'li-mə
- 81a. hu' 'kli-ntə hu's i'jər
- 84. 'kaffi, fə-t
- 85. 'panna
- 86. 'garbidkanna, ein slag 'pæ'dl, 'sutra, pæ'dl
- 89. 'kravə, 'fə-sətt m.
- 91. 'soppəretar
- 93. hu 'spətar 'sokkar
- 95. 'fingə, bjør, 'timbal m.

JACOB ROALKVAM
 Suldal -1
 90 ELROY 47

D100. 'spinnə, rakk, 've·v, stöy·rər

101. 'hu·va

105. 'nøsta

106. slipp, 'nekk, tai

107. 'strykə, jöddn

111. høl i 'sottən

112. 'beddrom, slipparsar

112a. 'makəsns

115. su·t m.

119. 'ø·və, kō·t

123. 'ö·vəröl

125. bru·nt

128. gu·tt

129. ku·tt

132. 'de·na kul'ørn ('farjov')²·ə den 'sa·mə sɔ 'denn

133. 'kōr,sett m.

136. 'e·pɪn m.

183. 'se·lar

E--1. 'dai·niy,romm, 'frant,romm, 'økkən, 'beddromm,

'stiy,romm, 'bōttri m., tramman

2. golv

4. 'le·man ('tə·tə 'the roof')

7. lat 'atta 'dø·rō

9. 'lō·tədi, df. = indef.

12. 'kə·tɪn m., seɪds, sin seɪd

18. 'bō·k,skəp, 'bō·k,keɪs m.

19. 'kə·rət m., pl. 'kə·rətər or 'kə·rətər

20. 'pitsə·n m.

JACOB ROALKVAM

Sulda - I

90 ELROY 47

1950

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

- E 23. 'speiədl
 28. 'bɛdd, sprɛdd. n.
 29. 'blɛŋkət, pl. -ər
 30. 'pɪlɔ,kɛ's m.
 30. a. kvilt m.
 30. b. 'lɑ:kən
 32. taul n.
 33. a'lar'm, klokka
 34. 'bjurɑ f., dif. 'bjurɔ
 35. 'wɔrd, robb m., 'klɑ:sɛt m.
 38. 'ɔpp, stɔrs
 39. 'ɛttitʃən
 40. 'ʃɑdlɑr'n
 40. a. 'bɛ:smənt m.
 46. 'stɑ:rtɑ fœyr, s. 'fœyr'n ; 'kuzitʃɑ sɪgɑ'r'n
 48. 'tjɔ:st (romm)
 49. mœrt
 50. e'lɛktrɪsk lys, 'tɑlgjɔ:s, 'lɑmpɑ,jɔ:s
 51. a. lœkt
 53. 'bɔ:tɾi
 54. bronn, spring m. Ric. K 4. 1.
 55. 'jɑ:rd'n (cow yard), lɔ:n (house yard)
 56. 'gɑ:rd'n, sɪn 'gɑ:rdə, pl. -ər (vegetables)
     'blɔmɪstɛr-hɑ:jə frukt-hɑ:jə
 58. trammən, ~~framm~~ framm, trammən
 59. skri:n n., pl. skri:n
 61. brɪks, sɪn brɪkk, 'brɪttʃən, pl. brɪks (briks?)
 61. a. 'frɛ:m, hu's : lɑs hœgt \$ 'frɛ:m, hu's. Men:
     'frɛ:ma pɔ sɪn 'bɑ:rə = selja opp 'frɛ:mən
 62. 'lɔmbɑr m.
 66. 'hɑmmɑr
 69. 'plɛ:ɔr, sɪn 'plɛ:ɔr, 'hɔff, tɔŋŋ
     'mɔŋkɑ:rɪnʃ m.
 72. tuls, dɛssɑ 'tulso

JACOB ROALKVAM

Suldaal - I

90 ELROY 47

The following is a list of the names of the persons who were present at the meeting held on the 15th day of January, 1942, at the residence of the undersigned, at the address of 1234 Main Street, New York City, New York.

The names of the persons present are as follows:

Mr. John Doe
 Mr. James Smith
 Mr. Robert Brown
 Mr. Charles White
 Mr. Thomas Green
 Mr. William Black
 Mr. Richard Gold
 Mr. Benjamin Silver
 Mr. Daniel Copper
 Mr. Joseph Iron
 Mr. Samuel Lead
 Mr. Philip Tin
 Mr. George Nickel
 Mr. Frank Zinc
 Mr. Albert Cadmium
 Mr. Edward Selenium
 Mr. Henry Tellurium
 Mr. Louis Polonium
 Mr. Arthur Uranium
 Mr. Raymond Radium
 Mr. Albert Actinium
 Mr. Charles Thorium
 Mr. William Protactinium
 Mr. Robert Neptunium
 Mr. James Plutonium
 Mr. John Americium
 Mr. Robert Curium
 Mr. Charles Berkelium
 Mr. William Californium
 Mr. Robert Einsteinium
 Mr. James Fermium
 Mr. John Mendelevium
 Mr. Robert Nobelium
 Mr. James Lawrencium
 Mr. John Rutherfordium
 Mr. Robert Dubnium
 Mr. James Seaborgium
 Mr. John Sgandium
 Mr. Robert Bohrium
 Mr. James Hassium
 Mr. John Meitnerium
 Mr. Robert Darmstadtium
 Mr. James Roentgenium
 Mr. John Copernicium
 Mr. Robert Flerovium
 Mr. James Plesetium
 Mr. John Livermorium
 Mr. Robert Oganesson

E 73. 'ba-rə m., 'bä-rn df., to 'ba-rar. 'be-sims-ntn; 'opp-stær s i 'bä-rn; 'höy, mau m.

73a. 'höy, bent m.

73b. 'stæ-n-sjan m.; pl. -ar

76. 'grøn-ria 'höse, hu's, 'konn, krybba, 'ma'sjin, sje'dd, 'soppæ-re-tar, hu's, 'to-tak, sje'dd, dæss

83. po-rt, grind

85. 'fensa, post m.

85a. re-l m., pl. re-l

85b. tai m., pl. tais ellr 'laisar

--- 'taisn df.

F. 1a. 'arbeia po sja-r, 'sja-ra sin farm, 'sja-r, raann; share-brükar blir på frukt det, det er ille cildöling

4. 'konn, fi-lo

4a. 'grøn, fi-l, 'to-bak, fi-l, 'po-to, fi-l, 'höy, fi-l

5. 'avling f., 'krapp m.

5a. Har bare høyt det på eng., aldri rindt her.

6. 'koddn, höy, 'grøn ('haura), 'to-bak Rec. K 4. 2.

7a. ett 'koddna ~~du~~ 'kvsita (one grain of wheat)

~~du~~ grøn m.

7b. go- sid

12. 'klø- vær

13. 'alfalfa m.

15. 'po- tar

18. 'sjeffel f.

19. hō m.

20. dragg m.

22. fark, 'fortsøn

23. jo

25. 'kollta, vsitar

26. 'vs-rarbe, 'vs-r, onno

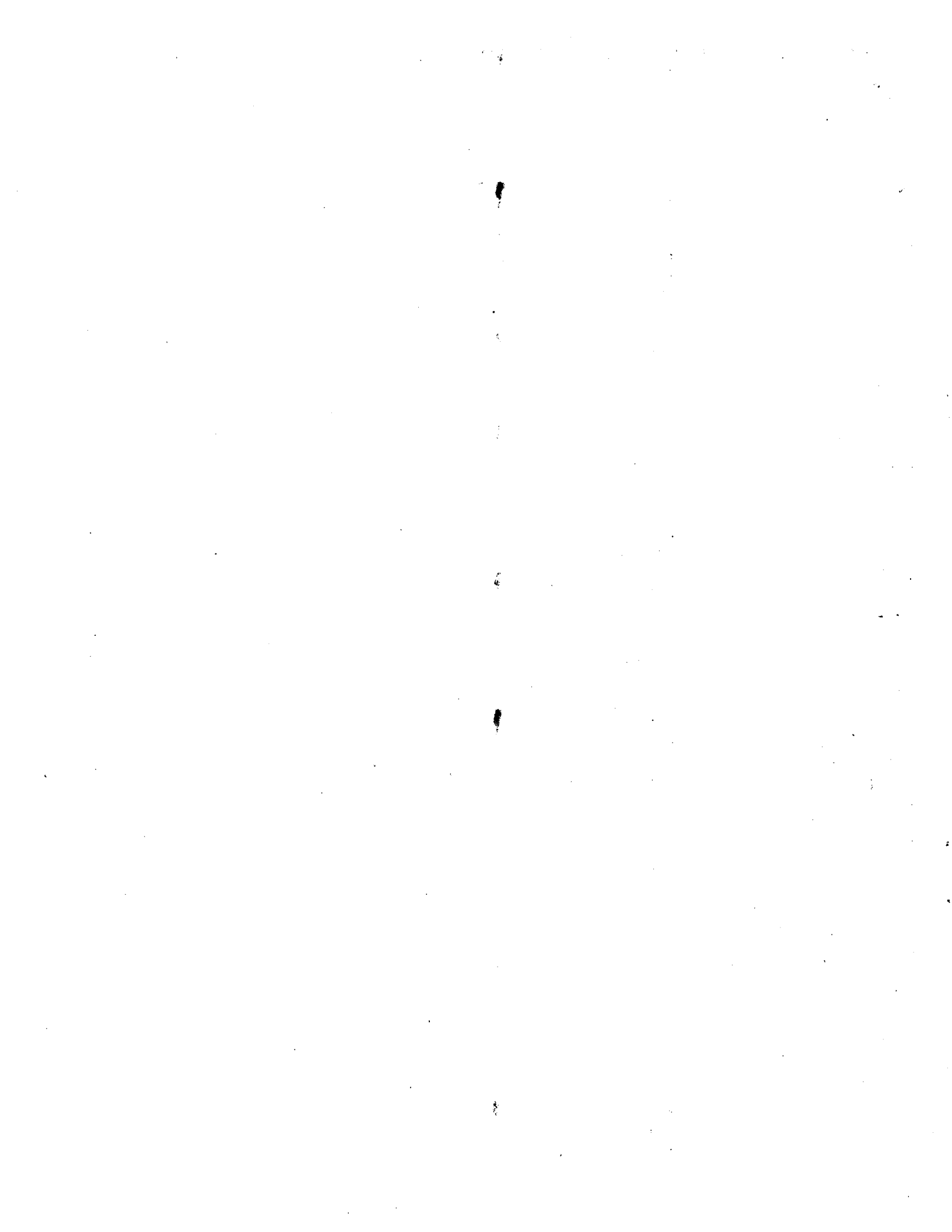
27. 'harvista

28. sært

JACOB ROALKVAM

Suldal -1

90 ELROY 47

F29. krill m.

31. 'ri-pør m.

30. 'ri-pa

33. 'trøss, sja, kru m.

33. 'fæ-nij, molla

34a. 'haska

34b. 'kønn, sreddar

39. 'bussl m., 'æ-kær

41. 'bi-ns pl. (def. 'bi-nsø-)

42. 'æ-rtær (kallar det helst pi-s her)

45. 'løn, mo-ær

47. 'fo-ra

52. 'hikqi, ne-tær, her høyrst 'hikvit-

52a. black walnuts; finest ålelje her.

53. 'pøykin, def. = indef; pl. 'pøykinær

53a. watermelon, bære på eng.

54. skog

56. brusl m. ('bruss, sjan)

a. 'psila, part. 'psila

b. 'kørda, ve (lite brukt no, helst 'blakk, ve, ferdig for sløven.

c. 'gro-væn

58a. grips dessa 'gripsø-

59. 'pøi, planta f.

62. 'in-jain m.

63. 'fæ-ktri m.

64. 'jul, bō-ra

69. bu-ll Eineste ordet som er brukt her.

69b. jø-k m.

a. 'høgrø og 'venstra Tilrop: ha og dji (ji)

c. ræ-n

70a. 'studl, tē-rs m.

b. 'studla, 'tē-ra

72. mæ'nu-ær m.

80. 'je-lø

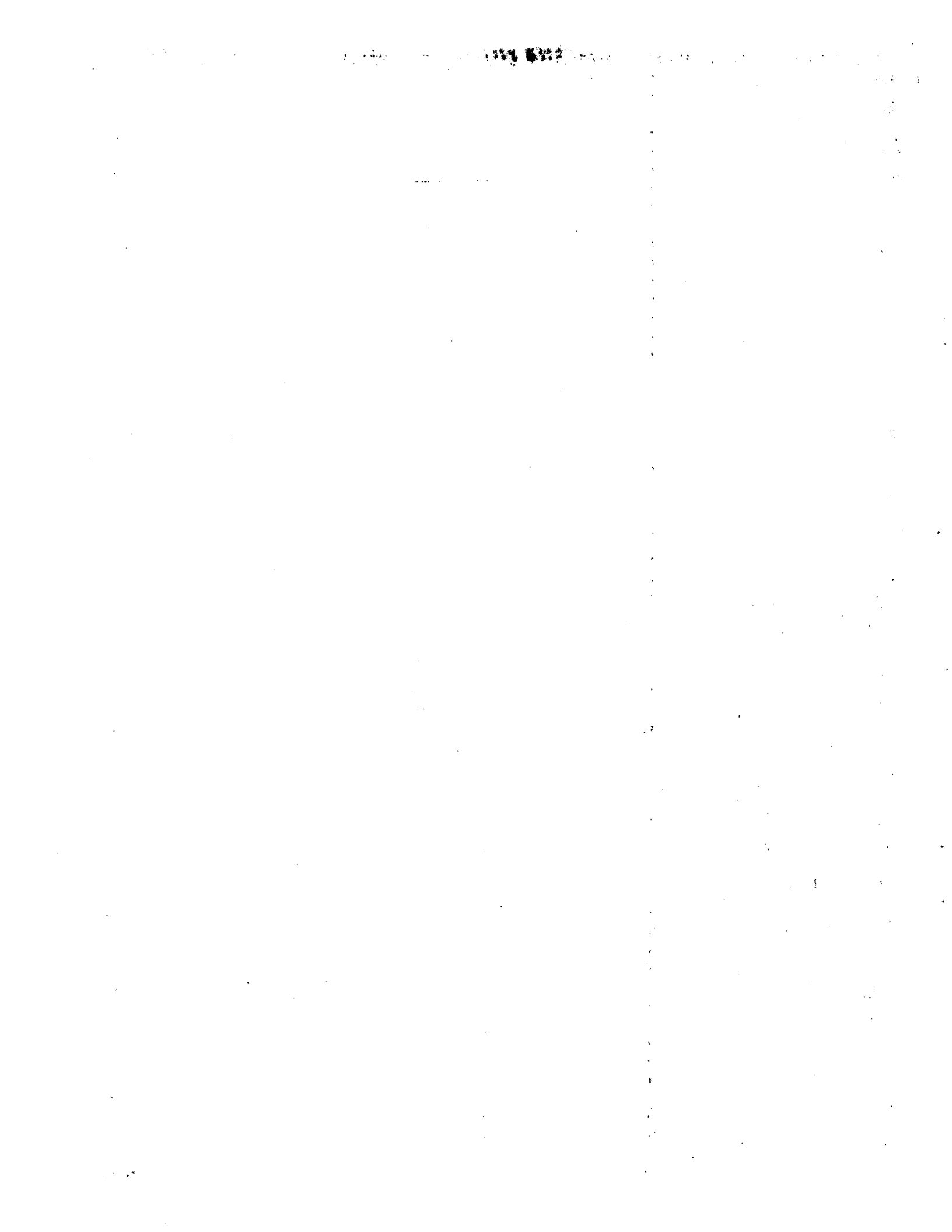
80a. 'törkis m., to 'törkisær

törkisin

JACOB ROALKVAM

Suldal - I

90 ELROY 47

785. hu blei 'be:tn av sin hond

86. djo:yr

88. . . . . no.

92. 'kidi

94. 'tip 'tip 'tip

101. 'miskot m.; pl. -ar

102. 'skvø:rl m.

103. 'go: fart

104. 'ræ:tl, sne:k

107. 'ja: sɑ

112. 'træ:pa f.

113. 'fiska, stɔ:ng, f.-, pɔ: lɑ

114. be:t m.

117. . . . . Rec. K 4. 4.

JACOB ROALKVAM

Suldaal -I

80 ELROY 47

G. 7. 'rø: vər

3. le:rk

4. 'slu:ɑ

4a. krikk, 'krittʃən

7. snø:

10. 'ly: nər

15. flɔ:dd m.

16. øy

24. 'sjø:dnər

26. 'rɛ:gn, bɔ: jɑ

28. de e kalt

a. . . . . varmt

31a. blɔ:ff m.; 'blɔ:ffər

31b. mæ:p m.

31c. 'suldaal, 'li:blə, suldaal; 'hə:sn, 'ø: rə, vi: tʃø, 'ɛ:ltʃə, hənən, 'tʃø:rtʃə, blɔ:ffa, 'li:tlə, vi: k, 'brønna, vi: tʃø

35. döst m.

41. uti 'kəntriə

#2. 're-l. rɔdn

3. tri:n n.

3a. fre:t m.

5. 'di-po n.

6. 'trɔntʃən

10. han briŋja 'me:lŋ

13. 'tʃɔ:ra

15. 'travla

16. 'dɔ:rt, rɔ:d

- 'græ:vlə 'rɔ:d

17. vɛi, rɔ:d No difference. rɔ:d most brukt.

23. 'kɔ:r ska du 'gɔ:

24. 'kɔ:rna n., pl. 'kɔ:rnar

25. sa:n n.

26. 'bɔggi m. pl. -ar

26a. 'kattar m. 'kattarar, 'kattarar

27. 'hyppa f.

27a. ti:m n.

28. 'tɔŋjo

28a. fɛls, dessa 'filso

28b. ein spɔ:k ≠ sitt spɔ:k "går an begge deler"
 dif. pl. 'spɔ:kso

29. 'tau'mar

30. 'bɛ:tlə df.

- a. 'be:ta "

31. 'hɛsta, se:lə

32. 'klɔ:vis, pl. -ar

33. 'hyppəl, tre

34. stɔmɔ,bil m., 'kars, -ən, 'karsar

38. brɛ:k n. pl. brɛ:ks, dif. sg. 'brɛ:tʃə

39. 'u:lja

40. trɛ:ks m. pl. -ar

50. it'ni:pdlo

JACOB ROALKVAM

Suldaal -1

90 ELROY 47

H58. 'elrøy, 'mostn (sies 'mɔ.stn sjölv), 'mɑ.dəsn
 illa'rsi (hiemt av kona etter gamle folk), 'kəndt

59. blakk n.

60. 'sæid, vɔ'k m., -tʃən.

61a. 'de.na 'stri.tn

I 3. han 'me.kə 'li.ə 'da.lər

4b. no't f. 'nɔ'tər

5a. 'mæŋgidʒ m.

5b. 'inn,ju'ns

c. kə's

JACOB ROALKVAM

Suldal -I

90 ELROY 47

8. 'tʃe.njə

12. hu'ki.pə hu's

18. sɔ'vɔ.gər dʒɛn 'nikkəl

23. 'kva.r'tər m., tu' bits (heist på engelsk)

24a. 'gɑ.lon m.

26. 'bar.be.r, sɔ.jəp f.

27. 'sa.lon m., 'tæ.vər'n m.

29. 'stɔ'r, ki.pər

31. klɔ'rk, de.na 'klɔ'rtʃən

31a. 'ɔ'fi.sn, 'pɔ'stɔ'fi.sn

34. 'bɛdʒə to, 'bɛdʒə ɔv ɔss

37. sju'

38. 'ɛdləvə

- toll

- 'tʃu.ə

39. 'fɔ'rti

'ɔtti

40. tɔ'rd }
 - fɔ'rt }

Somme tier 'trɛdʒə ɔz 'si:ɔ

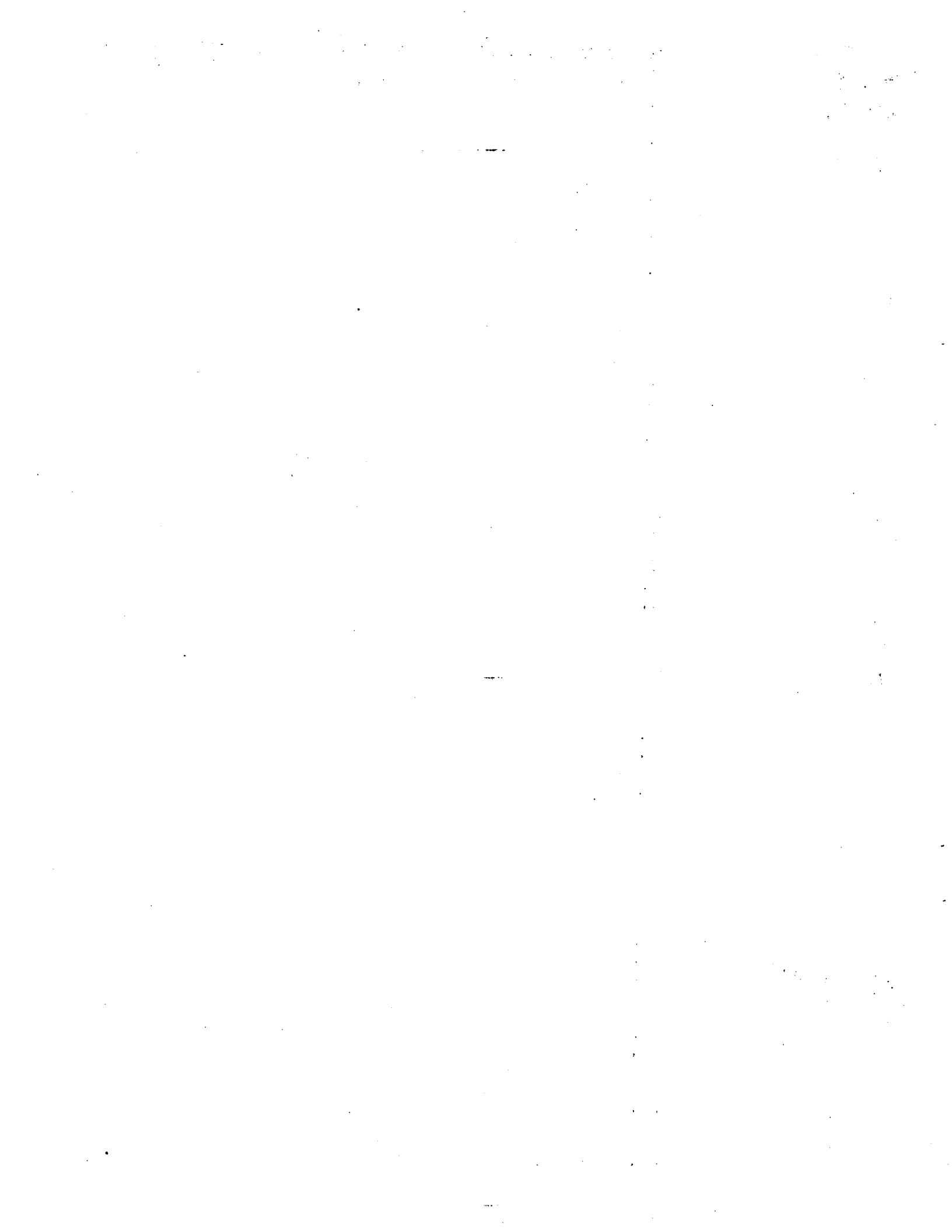
41. st 'hælt 'ponn

43. 'sɛssərn

44. 'kænti n. pl. -ər

45. ~~sə'vərər~~ sər've.rər sər've.rər

hiemt av kona
 etter gamle folk

46. taun n. pl.-s (au hanskje = au*)

47. 'hestakuv

49. fain m. ai = zi = zi

50. 'djad&jan

51. 'ls-jar

52. 'ls-surt m.

53. i et 'kort, ku's

53a. 'loism m. pl.-ar

55. 'brakklin

JACOB ROALKVAM

Suldal -1

90 ELROY 47

a. *Årrest sildet; leirdoler, telermøkingar, bergensarar o. a. har ikkje noko att av dialekten.*

b. *Nei. Dei som taler norsk no, taler anten sildet eller meir 'etter skrifta'.*

J, 1a. *Folkeskule og framhaldskule i Norway.*

1c. 'skula, ti-tfar

1d. 'ti-tfa

1e. 'ka-man skulin

4a. *Nei.*

5a. *Ingen stikkelige gemar. Ingen slag bsl. gemar.*

5b. 'pleia 'ge-mar

6. 'rekniy

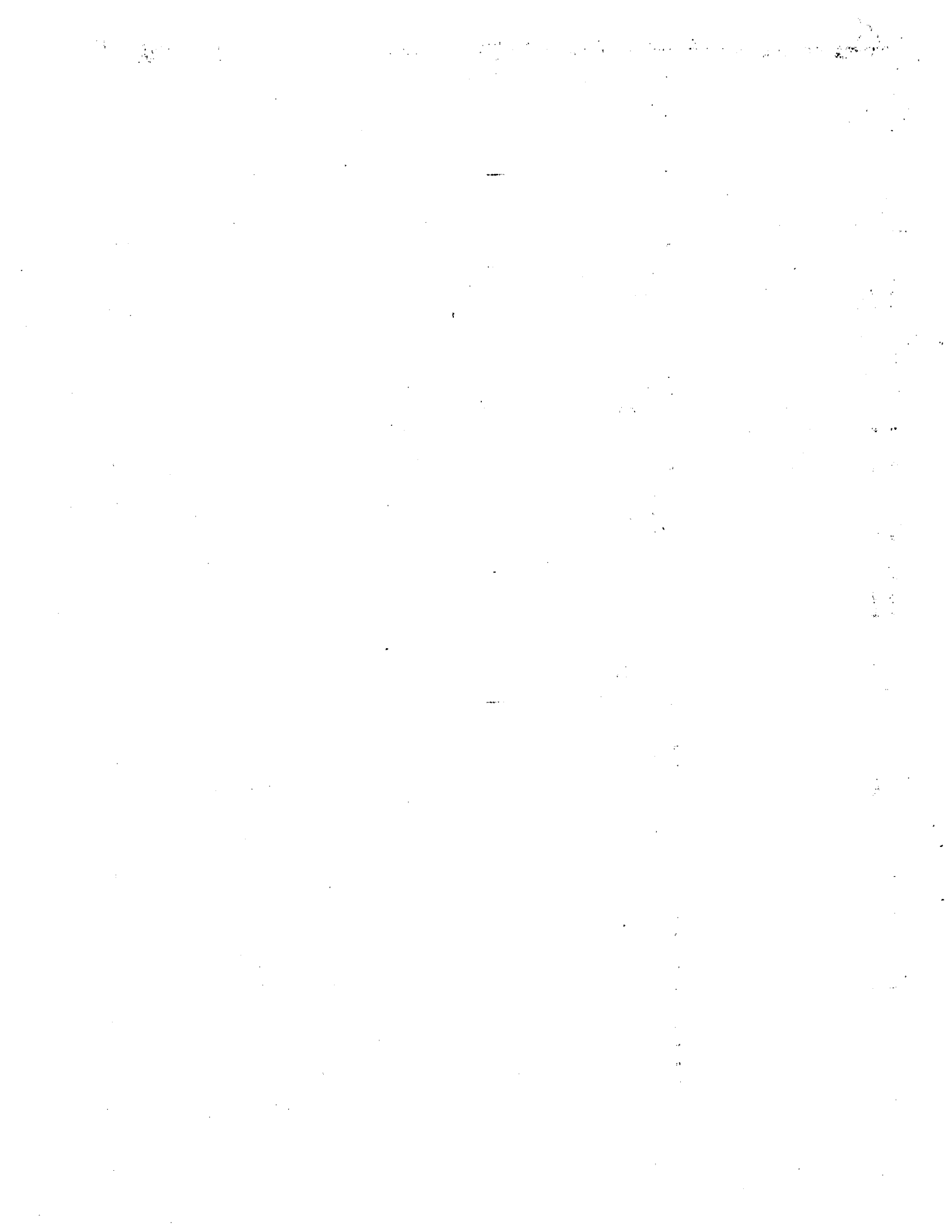
10. 'blekk, ku's

11. 'pensl

12. ('ta-va) 'blek, bo-r

12a. tga-k

17. *Shandinaven, Minneapolis Tidende, Decorah-
posten, Nordmannen, Lutheransven.*

- 19. Ja, mange.
- 19a. Record. K 4.4.
- 20. Mange, men han ildje syngje.
- 23. Slutt for minst 20 år sidan.
- 23a. Record. K. 4.5.
- 25. F.E. Olderr, Our Savior's Lutheran Church, Elroy.
- 27. Nei, men utpå landet er det av og til.
Rec. K. 4.6.
- a. K. 4.7.
- b. Ja. T.d. Peder Laas, Solving (fleire), Sigund,
Sifus. Record.
- 33. preik
- 40. dø o' pi.no, 'fan, 'piskøda, 'bittørda,
'jaggu, 'ne'iggu.
- 41. Record. K. 4.10
- 42. Record. - - -
- 43. Har hørt om det men høyrar ildje
noko serly.
- 43a. Finst mange, men vanskelige å koma på.
Når ein ildje har det i hane så må ein
ha det i føtedne.
- 43b. O' 'guddø so vzi l va.
Ka så giv opp kvitt og kjeme med alle
gult. (egget)
Ka x de så høgje hils dagen og aldri
får ei fles av? (Auguelårje)
Ka x so har så mange sår så horder
mar hær? (Hoggertabben).
Rent som eit egg og langt som ein
kjerdigvegg. (Nörta).
- 44. Rec. K. 4.10. JACOB ROALKVAM
- 45. Rec. K. 4.11. Suldal - I

51. sa'p'p'ais, pa'rti

5/p. Rec. K4. 13.

52. so'va'ti-a Rec. K4. 14

54. f'z' r f.

54a. 'so'rkis m.

55. dansa i Norge, men lite her i landet.

56a. 'te-la Almindelig to fuler på landet rundt her.

58. Her aldri hørt noen om det her.

60a. Nei. Er helt immenskalok.

62. 'kørdin m. dansa i Norge, men lite her i landet.

62a. 'tu'stop, 'skv'ar'dans, vals, 'f'ardis (helst i yngre tid).

67. Notiså mykje. Spelas ikkje sjølv.

Tross det er mest 'pi'nakkal, ju'kar, po'kar

68a. dekk m. , d'f. d'ett'gan

68. j'ek ov klubb seier dei alle tilsom på engelsk:

69-71. queen of diamond etc.

73. 'po'kar

JACOB ROALIVAM

'sto'v, po'kar

SuIdal -1

74. du's

90 ELROY 47

75. 'be'rs, bo'l

78. 'f'ess'ar

79. 'f'ji

K. 3a.

Bra folk. Ein del "vakte", som er ein klille for seg sjølv.

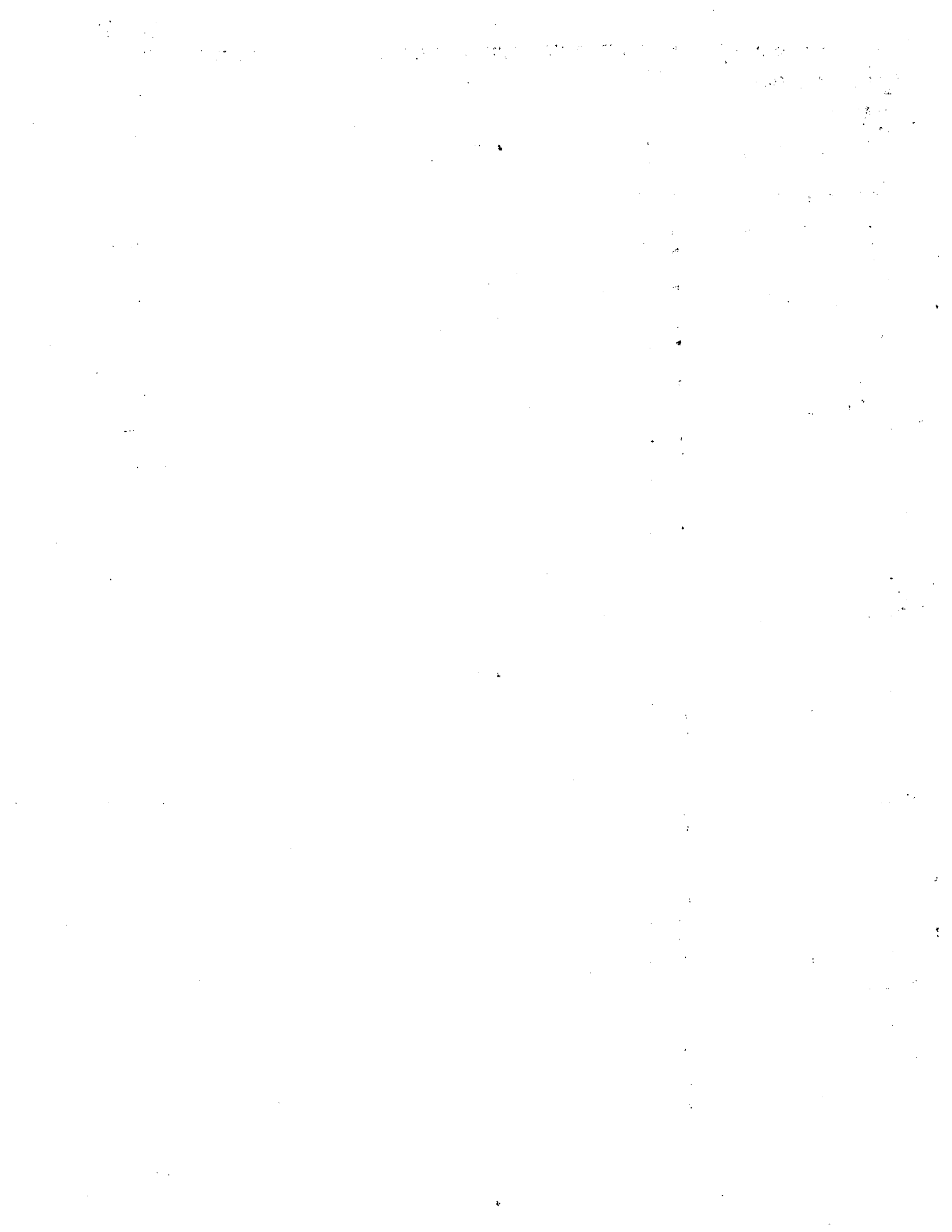
3b.

Kan ikkje komma på noen.

4a. 'indi, -n, -ar

4b. 'airis, -n, -ar (bo'hi-mi, -n, -ar)

4c. 'jenki, -n, -ar

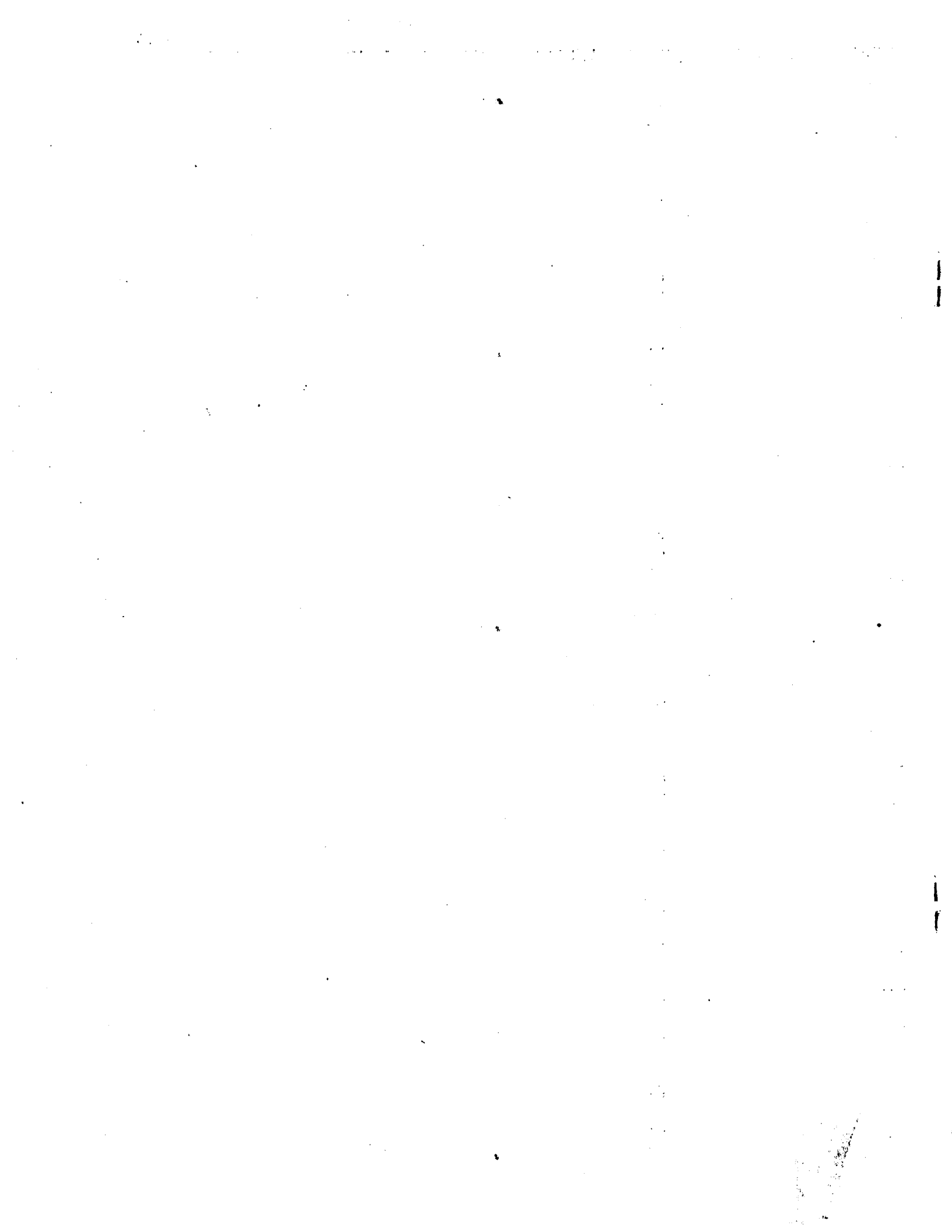

- K14. 'hy·rə, ka·r
- 25. trɛ.nip
- a. 'peddlar
- 30. gu'da·g eller 'həlo. kos 'stɔ:r du dɛg, kos 'le·vər·du
- 33. gud'bai
- 45. 'snakka Tala illiþi brúkt.
- 55. 'svæ·rt ('stɔ:rə), 'vɔlssmt, u. al'mindələ, 'skrettɕələ(gə)
- 61. ɛg ɛ 'bissi, ɛg ɛ 'annigə (Kona: papa sa beständig 'træ·vɔlt)
- 62. slɔst
- 65. nɔ ɛ mə 'fɛ·rigə.

JACOB ROALKVAM

Suldal -1

90 ELROY 47

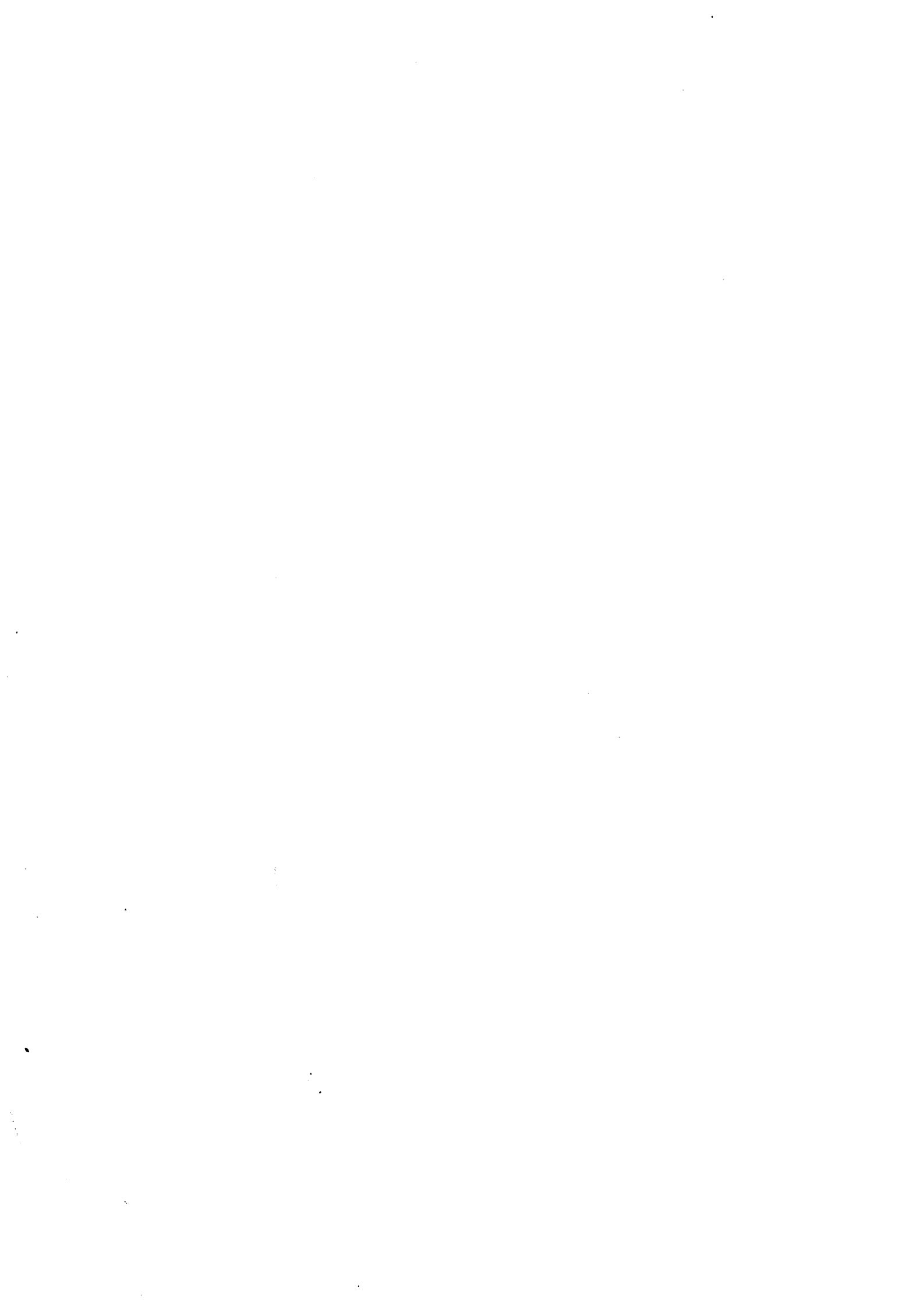
Etter 1815 kom det en svær auker i folketallet. Mellom 1815 og 1865 vant folketallet doble. Det var i mengde ~~for~~ jordlause jordbrøksarbeidere. - I midten av 1800-tallet sette de industrielle revolusjonen inn. Det var mer oppte i det økonomiske systemet, og folkesetningen tok til å vandra sørøstover. Det var ikke lenge etter at angriperne skulle bli brennde i hjembygdene. Det var flere angreper og emigrasjon til Amerika var en av dei.

Det første emigrantfylget ^{på 45} drog til Amerika med sin lita båt som hette "Restoration". De sto og fyrte ved i staten N.Y., men det var aldri nokon norsk koloni der. Fire av ~~de~~ tyskerne drog til Illinois i 1836, ~~og~~ den gangen var Illinois grenseland; vestover var det ~~indianaterritoriet~~ indianaterritoriet. Fra den tid fulgte dei norske pionerene ~~og~~ etter grensa, etter hvert som ho drog seg tilbake vestover. Kartet på s. 26 syner denne framgangen.

30.

H. velar med at det er ^{no} omkring 2 1/2 mill. ~~norsk~~ ^{norske} amerikanere av norsk st. Det er ikke ~~no~~ ^{norske} prosent av folketallet i U.S.A. (som var 127 mill. i 1932), men nok til å vera med og karakterisera folkesetningen i somme stater (tabell s. 31).

Utvandringa fekk snart sin eigne institusjonar. Først og fremst var det den lutherde kyrkja, ~~den~~ med religionsstule for borna. Så kom det ~~den~~ ^{Wozars} skular som Luther College (1861) og St. Olaf College (1875). Selskapslege organisasjonar som Sønnes av Norge o.a.; bygdelag. Aviser.

II

p. 18.

Viktigaste drivkrafta til emigr. var vona om sosial framgang. Dette er eit vidt omgrep, og no- tiva har sjdosast variert individuelt. For sum- va det religiøse dissens, for andre eventyrløst eller von om større politisk friedom enn småkårsfolke hadde i den fyrste emigrasjonstida. ~~Her~~ Viltigast av alt var det økonomiske momentet. ~~Dette~~ Slike faktorer avgjorde utvalet av emigrantar. Dei som var godt tilpassa i det gamle samf. og berre kinnar tapa på å emigrera, vart verande heim. Det same gjorde dei som ein kann rekna som den motsatte elsta- miteten - dei som var for tviltande eller for late til å aldrest opp av alt det dei felle ledvare om Amerika.

Straks for den norske emigrasjon tok den isle til, frå 1816. Islendingane vart drivne av svolt og vanskye i heimlandet. Se kom tyskarane som ville koma undan revolusjon under Methuich. Tyske skifter kjelpte til å skapa stemming for emigrasjon her i landet. Men viktigaste impulsen kom frå England; det kan ein sjå berre av at dei aller fyrste emigrantane drog ut frå Stavanger som ligg nærest England. Alltid til høyrede storparten av det fyrste utv.-selskapet til ei engelsk selet som hadde mykje same mål bekvane.

Emigrasjon tok til tidlegare i Norge enn i dei andre skand. landa. Norge var den yngre eit avstengt land utan meirvande industri. I 1825 budde 9 av 10 nordmenn på landsbygda. ~~Trass~~ Trass i demokratisk konstitusjon var det stor ~~skilnad på~~ blusselituad.

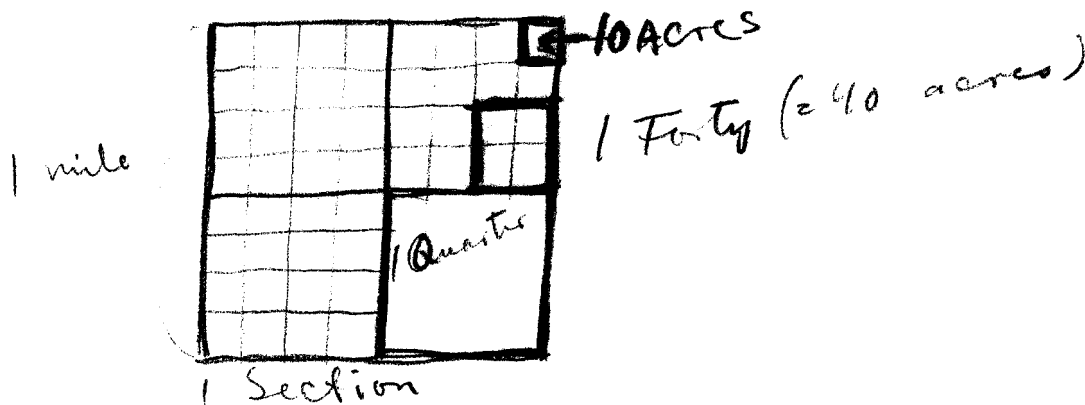

Radikal tale ingen av dei tidlige emigrantane kunne engelsk. Men dei måtte lære seg litt av språket dersom dei skulle kunne drive det til verk. Dei som kunne engelsk, kunne finneis betalt for arbeidet sitt, og dei som ikkje kunne det var einis utsett for å bli læra. Difor var det den fyrste tida ~~vanleg~~ vanleg, at dei norsk-amerikanske blada gjeldt inn for at innva. derom skulle lære seg engelsk.

Seinare vart situasjonen radikalt endra, så det vart store område nytta i stater som Illinois, Iowa, Wisconsin og Minnesota. Var emigrantane først framkomne til ei slik bygd, kunne dei greie seg svært godt med lite eller ikkje engelsk. Dei norske lutherske kyrkjene ~~betalt~~ ville ikkje gå over til engelsk, og det hende at prestskapet vart skulda for å vilja halda folk et med i vankamen for å kunne hevja sin eigen misforståelse. Den amerikanske folkstammen var svært lite opplyst i nybyggjarskolen, slik at andre generasjonar av nordmenn ofte voko opp med mindre kjennskap til engelsk enn foreldra sine.

(Sjå heile fyrste avsnitt av 3. Bindings. tit.

S. 40 ~~og~~ vidare s. 41. S. 42 section = ~~1~~ 1 Square mile (36 sections in a township west of Ohio. $\frac{1}{36}$ Acre = $\frac{1}{640}$ sq. mile. 1 Quarter = 160 acres)

$\frac{160 \times 4}{40} = 2$

bidane s. 43, 44 mede. Vdeltig avsn. s. 45

IV

